

CULTUUR

TONEELGROEP MAASTRICHT MAAKT THEATER, MET KOOR VAN MEDEWERKERS EMMA

De laatste dagen van de schoenenfabriek

Een schoenenfabriek die 87 jaar bestaat. Kun je daar bezoekers mee trekken op theaterfestival Cultura Nova? Servé Hermans, artistiek leider van Toneelgroep Maastricht, overtuigt je in een paar minuten dat de voorstelling *Emma* uniek wordt. Alleen al vanwege de geschiedenis van het bedrijf.

door Maaïke Staffhorst

Emma Safety Footwear is op het eerste gezicht een gewone onderneming in Limburg, waar je veiligheidsschoenen kunt kopen. „Het is de grootste fabriek op dit gebied in de Benelux, en een van de grootste van Europa”, vertelt Hermans bevlogen, alsof hij zelf de directeur is.

Het succes van Emma is niet de snelheid waarmee geproduceerd wordt. Hermans: „Wat ze hier in één dag maken, doet een Nike-fabriek in twee minuten. Maar de kwaliteit is hoog en daarvoor zijn mensen bereid te betalen. Emma ontvangt zelfs klanten uit Abu Dhabi die voor hun werknemers op olieplatforms de beste kwaliteit veiligheidsschoenen willen inkoop.”

Maar wat Emma volgens de regisseur écht bijzonder maakt, is dat de fabriek na 87 jaar nog steeds draait op een groot percentage gesubsidieerde arbeidsplaatsen. Het bedrijf is namelijk opgericht door het Fonds voor Sociale Instellingen (FSI) in de tijd dat de Staatsmijnen nog open waren. Hermans: „Het was ge-

Begonnen als een sociale werkplaats

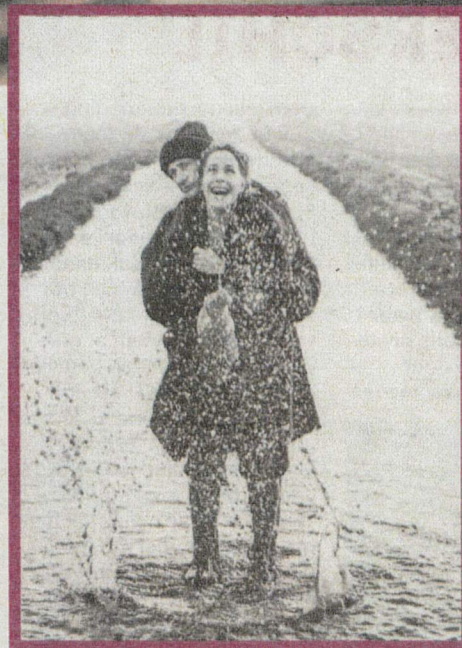
vaarlijk werken in de mijnen en er gebeurden veel ongelukken. Om te voorkomen dat mensen die invalide werden aan lager wal raakten, werden er sociale werkplaatsen opgericht. Zo konden deze oud-mijnwerkers toch een menswaardig bestaan hebben. In de bovengrondse fabriek maak-

ten zij veiligheidsschoenen voor de collega's die ondergronds werkten.” Hiermee was Emma schoenenfabriek, vernoemd naar de staatsmijn Emma, de eerste sociale werkplaats van Nederland.

Om van de historie van de

fabriek een theateraantal te maken, werd een team van vier schrijvers en zeven redacteurs opgericht. Zij interviewden werknemers 'van hoog tot laag' en wetenschappers die Emma bestudeerd hebben. Hermans: „In *Emma* volgen we een dag uit het leven van de werknemers van de schoenenfabriek. De zomer gaat en mensen gaan aan het werk. Dan overlijdt er iemand waardoor er letterlijk een schakel in de lopende band wegvalt. Wat doet dat met de collega's? Ook krijgen ze te maken met brand, net als in het eigen verleden van Emma, waar twee branden delen van de fabriek hebben verwoest.”

Plaats van handelen is bovendien de fabriek zelf, die midden in een woonwijk in Brunssum staat. Hermans: „Deze locatie gaat bijna sluiten, in Kerkrade is een hypermodern pand verze-

Campagneposter van het theaterstuk: actrice Susan Seegers met Emma-medewerker Arno Kikken (die niet meespeelt).
FOTO STEPHAN VANFLETEREN

dat bijna klaar is. De laatste dagen van de voorstelling zijn ook de laatste dagen dat de fabriek op deze plek in gebruik is.”

Hart van de voorstelling vormt het koor van werknemers van Emma Safety

Footwear dat Hermans liet oprichten en dat maandenlang elke maandag repeteerde. Daarnaast spelen de professionele acteurs van Toneelgroep Maastricht mee in de voorstelling die verder wordt opgeluisterd

door muzikanten en garde-dansers (een combinatie van dans en acrobatiek).

Hermans werkte bij toneelgezelschap NT Gent al eerder met niet-professionele acteurs; hij maakte producties met psychiatrische patiënten en mensen met een verstandelijke handicap. Met voorstellingen als *Pinkpop* en *Waar het vlakke gaat plooiën* bracht hij met Toneelgroep Maastricht al eerder verhalen uit de regio. „Als regisseur vind ik het mooi dat je je als gezelschap verhoudt tot de omgeving waar je gevestigd bent. Shakespeare speelt zich af aan het Engelse hof, Tsjechov speelt zich af in Moskou. Dit verhaal speelt op de grond waar wij op lopen, maar is tegelijk heel universeel.”

'Emma', 25 augustus - 2 september 2018 tijdens Festival Cultura Nova, cultura-nova.nl

Aan de piano Elisabeth De Loore, links van haar Michel Sluysmans, daarnaast Suzan Seegers en helemaal rechts Louis van Beek, van Toneelgroep Maastricht.

FOTO'S
BJORN FRINS

Artistiek leider Servé Hermans bezoekt de medewerkers van Emma Safety Footwe-